Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2015. gada 16. jūlijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Steidzamības prejudiciāla nolēmuma tiesvedība — Eiropas Savienības Pamattiesību harta — 6. pants — Tiesības uz brīvību un drošību — Policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās — Pamatlēmums 2002/584/TI — Eiropas apcietināšanas orderis — Pienākums izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi — 12. pants — Pieprasītās personas turēšana apcietinājumā — 15. pants — Lēmums par nodošanu — 17. pants — Lēmuma par izpildi pieņemšanas termiņi un kārtība — Termiņu pārsniegšanas sekas

Lieta C-237/15 PPU

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *High Court* (Īrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 19. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 22. maijā, tiesvedībā

Minister for Justice and Equality

pret

Francis Lanigan .

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], priekšsēdētāja vietnieks K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], palātu priekšsēdētāji A. Ticano [*A. Tizzano*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], K. Vajda [*C. Vajda*], S. Rodins [*S. Rodin*] un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], E. Levits, M. Safjans [*M. Safjan*], A. Prehala [*A. Prechal*] un Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*],

ģenerāladvokāts P. Kruss Viljalons [*P. Cruz Villalón*],

sekretārs M. Aleksejevs [*M. Aleksejev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 1. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *F. Lanigan* vārdā – *K. Kelly, BL, M. Forde, SC,* un *P. O'Donovan, solicitor,*

— Īrijas vārdā – *E. Creedon,* pārstāve, kurai palīdz *R. Barron, SC, T. McGillicuddy, BL,* un *H. Dockry, solicitor,*

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *J. Kemper,* pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – angļu.

— Spānijas valdības vārdā – *A. Rubio González*, pārstāvis,

— Francijas valdības vārdā – *F.-X. Bréchot*, pārstāvis,

— Nīderlandes valdības vārdā – *J. Langer*, pārstāvis,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *V. Kaye*, pārstāve, kurai palīdz *J. Holmes*, *barrister*,

— Eiropas Komisijas vārdā – *R. Troosters* un *W. Bogensberger*, pārstāvji,

uzklausījusi ģenerāladvokātu,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV L 190, 1. lpp.), kas grozīts ar Padomes 2009. gada 26. februāra Pamatlēmumu 2009/299/TI (OV L 81, 24. lpp.; turpmāk tekstā – "Pamatlēmums"), 15. un 17. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar Eiropas apcietināšanas ordera izpildi Īrijā, ko 2012. gada 17. decembrī *Magistrates' Courts in Dungannon* [Dangenonas Miertiesa] (Apvienotā Karaliste) izdevusi attiecībā uz *F. Lanigan*.

Atbilstošās tiesību normas

Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija

3 Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas parakstīta 1950. gada 4. novembrī Romā (turpmāk tekstā – "ECPAK"), 5. pantā "Tiesības uz brīvību un drošību" ir noteikts:

"1. Ikvienam ir tiesības uz personas brīvību un drošību. Nevienam nedrīkst atņemt brīvību, izņemot šādus gadījumus saskaņā ar tiesību aktos noteikto kārtību:

[..]

f) ja likumīgi tiek aizturēta vai apcietināta kāda persona, lai neļautu šai personai nelikumīgi ieceļot valstī, vai ja attiecībā pret kādu personu tiek veiktas darbības, lai šo personu deportētu vai izraidītu no valsts.

[..]

4. Jebkura persona, kurai aizturot vai apcietinot atņemta brīvība, var vērsties tiesā, kas nekavējoties lemj par viņas aizturēšanas likumīgumu un pieņem lēmumu par atbrīvošanu, ja aizturēšana nav bijusi likumīga.

[..]"

Savienības tiesības

4 Pamatlēmuma preambulas 5. un 7. apsvērums ir formulēti šādi:

"(5) Eiropas Savienībai nospraustais mērķis kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu liek atcelt izdošanu starp dalībvalstīm un to aizstāt ar nodošanas sistēmu starp tiesu iestādēm. Ieviešot jaunu, vienkāršotu sistēmu, saskaņā ar kuru notiesātas vai aizdomās turētas personas nodod sodu izpildei vai kriminālvajāšanai, būs iespējams izvairīties no sarežģītības un iespējamās kavēšanās, kas piemīt pastāvošajām izdošanas procedūrām. Tradicionālās sadarbības attiecības, kas līdz šim pārsvarā pastāvēja starp dalībvalstīm, ir jāaizvieto ar sistēmu, kura brīvības, drošības un tiesiskuma telpā paredz brīvu tiesu nolēmumu apriti krimināllietās un kas attiecas gan uz procesuālajiem, gan uz galīgajiem nolēmumiem.

[..]

(7) Tā kā, darbojoties vienpusēji, dalībvalstis nespēj pilnībā sasniegt mērķi aizvietot daudzpusējo izdošanas sistēmu, kuras pamatā ir 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu, un šis mērķis tā apjoma un rezultātu dēļ ir vieglāk sasniedzams Savienības līmenī, tad Padome var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts [LES] 2. pantā un [EKL] 5. pantā [..]. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šis pamatlēmums nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs šā mērķa sasniegšanai."

5 Pamatlēmuma 1. pantā "Eiropas apcietināšanas ordera definīcija un pienākums to izpildīt" ir noteikts:

"1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzīšanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums negroza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti 6. pantā Līgumā par Eiropas Savienību."

6 Pamatlēmuma 3., 4. un 4.a pantā ir noteikti Eiropas apcietināšanas ordera obligātas un fakultatīvas neizpildīšanas pamati.

7 Pamatlēmuma 12. pants "Personas turēšana apcietinājumā" ir formulēts šādi:

"Ja personu apcietina, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, izpildes tiesu iestāde lemj par to, vai pieprasītajai personai ir jāpaliek apcietinājumā saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām. Personu var provizoriski atbrīvot ikvienā brīdī saskaņā ar izpildes dalībvalsts iekšējām tiesībām ar noteikumu, ka minētās dalībvalsts kompetentā iestāde veic visus pasākumus, ko tā uzskata par vajadzīgiem, lai novērstu [pieprasītās] personas bēgšanu."

8 Pamatlēmuma 15. panta 1. punktā ir paredzēts, ka "izpildes tiesu iestāde termiņos un saskaņā ar šajā pamatlēmumā noteiktajiem nosacījumiem pieņem lēmumu par to, vai persona ir jānodod".

9 Pamatlēmuma 17. pantā ir noteikts:

"1. Eiropas apcietināšanas orderi izskata un izpilda steidzamības kārtā.

2. Gadījumos, kad pieprasītā persona piekrīt tās nodošanai, galīgais lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi būtu jāpieņem 10 dienu laikā pēc piekrišanas sniegšanas.

3. Pārējos gadījumos galīgais lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi būtu jāpieņem 60 dienu laikā pēc pieprasītās personas apcietināšanas.

4. Īpašos gadījumos, kad Eiropas apcietināšanas orderi nevar izpildīt termiņos, kas paredzēti 2. vai 3. punktā, izpildes tiesu iestāde nekavējoties par to informē izsniegšanas tiesu iestādi, norādot kavēšanās iemeslus. Šādos gadījumos šos termiņus var pagarināt par 30 dienām.

5. Kamēr izpildes tiesu iestāde nav pieņēmusi galīgo lēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi, [tā] nodrošina to, ka materiālie nosacījumi, kas nepieciešami faktiskai personas nodošanai, būtu ievēroti arī turpmāk.

[..]

7. Ja izņēmuma gadījumos dalībvalsts nevar ievērot šajā pantā paredzētos termiņus, tā informē *Eurojust*, norādot kavēšanās iemeslus. Turklāt dalībvalsts, kas vairākkārt saskārusies ar kavējumiem no citas dalībvalsts puses Eiropas apcietināšanas ordera izpildē, par to informē Padomi, lai dalībvalstu līmenī izvērtētu šī pamatlēmuma ieviešanu."

10 Pamatlēmuma 23. pantā ir paredzēts:

"1. Pieprasīto personu nodod iespējami ātri dienā, par kuru vienojas iesaistītās iestādes.

2. To nodod ne vēlāk kā 10 dienas pēc galīgā lēmuma pieņemšanas par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.

3. Ja pieprasītās personas nodošanu 2. punktā minētajā termiņā traucē apstākļi, ko nekontrolē neviena dalībvalsts, tad izpildes un izsniegšanas tiesu iestādes nekavējoties savstarpēji sazinās un vienojas par jaunu nodošanas dienu. Šajā gadījumā nodošana notiek 10 dienu laikā no dienas, par kuru panākta jaunā vienošanās.

4. Nodošanu izņēmuma gadījumā var uz laiku atlikt nopietnu humānu iemeslu dēļ, piemēram, ja ir pamatoti iemesli domāt, ka tas acīmredzami apdraudētu pieprasītās personas dzīvību vai veselību. Eiropas apcietināšanas ordera izpilde notiek iespējami drīz pēc tam, kad šie iemesli beidz pastāvēt. Izpildes tiesu iestāde par to nekavējoties informē izsniegšanas tiesu iestādi un vienojas par jaunu nodošanas dienu. Šajā gadījumā nodošana notiek 10 dienu laikā no dienas, par kuru panākta jaunā vienošanās.

5. Beidzoties termiņiem 2. līdz 4. punktā minētajiem termiņiem, ja persona joprojām atrodas apcietinājumā, to atbrīvo."

11 Pamatlēmuma 26. panta 1. punktā ir norādīts:

"Izsniegšanas dalībvalsts ieskaita visus apcietinājuma termiņus, kas izciesti Eiropas apcietināšanas ordera izpildes rezultātā, kopējā brīvības atņemšanas laikā, kas būtu jāizcieš izsniegšanas dalībvalstī brīvības atņemšanas soda vai piespiedu līdzekļa piespriešanas rezultātā."

Īrijas tiesības

12 2003. gada Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi (*European Arrest Warrant Act 2003*) ar grozījumiem 13. panta 5) punktā ir noteikts:

"Ikviena persona, kas ir apcietināta saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi, cik vien ātri iespējams pēc tās apcietināšanas ir jānodod *High Court*, kura pēc tam, kad ir pārliecinājusies, ka šī ir tā persona, uz kuru attiecas izsniegtais Eiropas apcietināšanas orderis:

a) piemēro tai pirmstiesas apcietinājumu vai to atbrīvo pret drošības naudu (šajā nolūkā, ciktāl tas attiecas uz pirmstiesas apcietinājuma piemērošanu, *High Court* ir tādas pašas pilnvaras, kādas tai būtu tad, ja persona tajā būtu apsūdzēta par noziegumu vai noziedzīgu nodarījumu),

b) 16. panta mērķiem nosaka datumu (kas ir ne vēlāk kā 21 diena kopš personas apcietināšanas) [..]."

13 Šī likuma 16. panta 9) un 10) punkts ir formulēti šādi:

"9) Ja, beidzoties 60 dienu termiņam no attiecīgās personas apcietināšanas atbilstoši 13. vai 14. pantam, *High Court* nav izdevusi rīkojumu atbilstoši 1) vai 2) punktam vai atbilstoši 15. panta 1) vai 2) punktam vai ja atbilstoši 1) vai 2) punktam tā ir nolēmusi neizdot rīkojumu, tā valsts centrālajai iestādei izdod rīkojumu par to informēt izsniegšanas tiesu iestādi un vajadzības gadījumā *Eurojust*, precizējot rīkojumā minētos iemeslus. Valsts centrālā iestāde izpilda šo rīkojumu.

10) Ja, beidzoties 90 dienu termiņam no attiecīgās personas apcietināšanas atbilstoši 13. vai 14. pantam, *High Court* nav izdevusi rīkojumu atbilstoši 1) vai 2) punktam vai atbilstoši 15. panta 1) vai 2) punktam vai ja atbilstoši 1) vai 2) punktam tā ir nolēmusi neizdot rīkojumu, tā valsts centrālajai iestādei izdod rīkojumu par to informēt izsniegšanas tiesu iestādi un vajadzības gadījumā *Eurojust*, precizējot rīkojumā minētos iemeslus. Valsts centrālā iestāde izpilda šo rīkojumu."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

14 2012. gada 17. decembrī *Magistrates' Courts in Dungannon* izdeva Eiropas apcietināšanas orderi attiecībā uz atbildētāju pamatlietā saistībā ar kriminālvajāšanu, kas pret viņu uzsākta par faktiem, kuri norisinājušies Apvienotajā Karalistē 1998. gada 31. maijā un kurus var kvalificēt kā slepkavību un kā šaujamieroča glabāšanu nolūkā apdraudēt citu cilvēku dzīvību.

15 2013. gada 7. janvārī *High Court* parakstīja šo Eiropas apcietināšanas orderi, lai *An Garda Síochána* (valsts policija) varētu apcietināt *F. Lanigan*.

16 2013. gada 16. janvārī *F. Lanigan*, pamatojoties uz minēto Eiropas apcietināšanas orderi, tika apcietināts un nodots *High Court*. Viņš savukārt informēja šo tiesu, ka nepiekrīt viņa nodošanai Apvienotās Karalistes tiesu iestādēm, un tika ievietots ieslodzījumā, gaidot lēmumu par viņa nodošanu šīm iestādēm.

17 Pēc vairākkārtējas atlikšanas, ņemot vērā iesniedzējtiesas lēmumā aprakstītos procesa jautājumus, *F. Lanigan* situāciju *High Court* sāka izskatīt 2014. gada 30. jūnijā. Atbildētājs pamatlietā norādīja jaunus argumentus, kas, viņaprāt, nepieļauj viņa nodošanu Apvienotās Karalistes iestādēm. Šo argumentu pamatotības novērtējums pamatoja papildu informācijas pieprasījumu nosūtīšanu šīm iestādēm, lai novērtētu to *F. Lanigan* apgalvojumu ticamību, saskaņā ar kuriem viņa nodošana minētajām iestādēm varēja apdraudēt viņa dzīvību.

18 Pēc pieprasītās informācijas saņemšanas 2014. gada 8. decembrī *F. Lanigan* 2014. gada 15. decembrī iesniedza pieteikumu par atbrīvošanu pret drošības naudu. *High Court* šo pieteikumu apmierināja un tādējādi atļāva viņa atbrīvošanu pret drošības naudu, šai atbrīvošanai izvirzot dažus nosacījumus. Tomēr, tā kā šie nosacījumi netika izpildīti, *F. Lanigan* tika atstāts ieslodzījumā.

19 Turklāt 2014. gada 15. decembra tiesas sēdē *High Court F. Lanigan* arī apgalvoja, ka pieteikums par nodošanu bija jānoraida, jo bija pārsniegti Pamatlēmumā paredzētie termiņi.

20 Šādos apstākļos *High Court* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Kādas ir Pamatlēmuma 17. pantā, to lasot kopsakarā ar šī lēmuma 15. pantu, paredzēto termiņu neievērošanas sekas?

2) Vai Pamatlēmuma 17. pantā paredzēto termiņu neievērošana rada tiesības personai, kura pirms lēmuma par tās nodošanu pieņemšanas tiek turēta apcietinājumā laikposmā, kas pārsniedz šos termiņus?"

Par steidzamības procedūru

21 *High Court* ir lūgusi šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērot Tiesas Reglamenta 107. pantā paredzēto steidzamības tiesvedību.

22 Iesniedzējtiesa šo lūgumu ir pamatojusi, uzsverot, ka atbildētājs pamatlietā ir apcietināts kopš 2013. gada 16. janvāra, lai izpildītu attiecībā uz viņu izdoto Eiropas apcietināšanas orderi.

23 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jānorāda, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Pamatlēmuma interpretāciju, kas ietilpst vienā no jomām, kuras ir minētas LESD trešās daļas V sadaļā, kas attiecas uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Tādējādi attiecībā uz to var piemērot steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību.

24 Otrkārt, ir jākonstatē, ka *F. Lanigan* pašreiz ir atņemta brīvība un ka viņa turēšana apcietinājumā ir atkarīga no pamatlietas atrisinājuma.

25 Šajos apstākļos Tiesas ceturtā palāta 2015. gada 28. maijā pēc tiesneša referenta priekšlikuma, uzklausījusi ģenerāladvokātu, nolēma apmierināt iesniedzējtiesas lūgumu šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērot steidzamības tiesvedību un nosūtīt lietu Tiesai, lai to nodotu izskatīšanai virspalātā.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

26 Uzdodot savus prejudiciālos jautājumus, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Pamatlēmuma 12. pants, 15. panta 1. punkts un 17. pants ir interpretējami tādējādi, ka tie nepieļauj, ka pēc šajā 17. pantā noteikto termiņu beigām izpildes tiesu iestāde, pirmkārt, pieņem lēmumu par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi un, otrkārt, tur pieprasīto personu apcietinājumā, lai gan kopējais šīs personas aizturēšanas laikposma ilgums pārsniedz šos termiņus.

27 Vispirms ir jāatgādina, ka Pamatlēmuma mērķis – kā it īpaši izriet no tā 1. panta 1. un 2. punkta, kā arī no tā preambulas 5. un 7. apsvēruma – ir daudzpusējo izdošanas sistēmu starp dalībvalstīm aizstāt ar notiesāto vai aizdomās turēto personu nodošanas starp tiesu iestādēm sprieduma izpildei vai kriminālvajāšanas veikšanai sistēmu, un šī pēdējā minētā sistēma ir balstīta uz savstarpējas atzīšanas principu (spriedumi *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, 36. punkts, un *F.*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 34. punkts).

28 Tādējādi ar šo Pamatlēmumu, ieviešot jaunu, vienkāršotu un iedarbīgāku par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu notiesāto vai aizdomās turēto personu nodošanas sistēmu, ir mēģināts atvieglot un paātrināt tiesu sadarbību, lai veicinātu Savienībai noteiktā mērķa sasniegšanu – kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, pamatojoties uz augstu dalībvalstu savstarpējo uzticību, kurai jāpastāv starp tām (spriedumi *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, 37. punkts, un *F.*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 35. punkts).

29 Šis mērķis paātrināt sadarbību starp tiesu iestādēm atspoguļojas vairākos Pamatlēmuma aspektos, tostarp saistībā ar nolēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi pieņemšanas termiņiem (spriedums *F.*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 58. punkts).

30 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Pamatlēmuma 15. panta 1. punktā ir vispārīgi paredzēts, ka izpildes tiesu iestāde pieņem lēmumu par pieprasītās personas nodošanu "[šajā pamatlēmumā noteiktajos] termiņos un saskaņā ar [tajā] noteiktajiem nosacījumiem".

31 Attiecībā uz lēmuma par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi pieņemšanu Pamatlēmuma 17. panta 1. punktā ir paredzēts, ka to "izskata un izpilda steidzamības kārtā". Šī panta 2. un 3. punktā savukārt ir noteikti precīzi termiņi galīgā lēmuma pieņemšanai par šāda ordera izpildi, un tā 4. punktā šos termiņus, kuros šis lēmums būtu jāpieņem, ir ļauts pagarināt.

32 No Tiesas judikatūras izriet, ka Pamatlēmuma 15. un 17. pants ir interpretējami tādējādi, ka tie prasa, lai galīgais lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi principā tiktu pieņemts šajos termiņos, kuru nozīmīgums turklāt ir izklāstīts vairākās Pamatlēmuma tiesību normās (šajā ziņā skat. spriedumu *F.*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 62. un 64. punkts).

33 No iepriekš izklāstītā izriet, ka izpildes dalībvalstij ir jāievēro minētajā 17. pantā paredzētie termiņi. Tādējādi, lai atbildētu uz uzdotajiem jautājumiem, ir jānoskaidro, vai, pirmkārt, lēmuma par Eiropas apcietināšanas orderi pieņemšana un, otrkārt, pieprasītās personas turēšana apcietinājumā, pamatojoties uz šo orderi, joprojām ir iespējama, ja šī valsts nav izpildījusi pienākumu galīgo lēmumu par šī apcietināšanas ordera izpildi pieņemt noteiktajos termiņos.

Par lēmuma par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi pieņemšanu

34 Kaut arī Pamatlēmuma 15. panta 1. punktā skaidri ir paredzēts, ka izpildes tiesu iestāde lēmumu par to, vai persona ir jānodod, pieņem pamatlēmumā noteiktajos termiņos, ar šīs tiesību normas tekstu nepietiek, lai noskaidrotu, vai Eiropas apcietināšanas ordera izpilde ir jāturpina pēc šo termiņu beigām un, it īpaši, vai izpildes tiesu iestādei lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi ir jāpieņem pēc Pamatlēmuma 17. pantā noteikto termiņu beigām.

35 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un ar tiesisko regulējumu, kurā šī norma ir ietverta, izvirzītie mērķi (spriedumi *Maatschap L.A. en D.A.B. Langestraat en P. Langestraat-Troost*, C-11/12, EU:C:2012:808, 27. punkts, kā arī *Koushkaki*, C-84/12, EU:C:2013:862, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 Runājot par kontekstu, kādā iekļaujas Pamatlēmuma 15. panta 1. punkts, no pastāvīgās Tiesas judikatūras izriet, ka savstarpējās atzīšanas princips, kas ir tiesu iestāžu sadarbības "stūrakmens", atbilstoši Pamatlēmuma 1. panta 2. punktam nozīmē, ka dalībvalstīm principā ir jāizpilda Eiropas apcietināšanas orderis. Proti, tās var atteikties šādu orderi izpildīt vienīgi Pamatlēmuma 3., 4. un 4.a pantā paredzētajos neizpildes gadījumos un tās var pakļaut tā izpildi vienīgi tā 5. pantā paredzētajiem nosacījumiem (šajā ziņā skat. spriedumus *West*, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, 55. punkts; *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, 38. punkts, un *F.*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 36. punkts).

37 Tādējādi, ņemot vērā, pirmkārt, pienākuma izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi centrālo nozīmi ar Pamatlēmumu izveidotajā sistēmā un, otrkārt, to, ka tajā nav nekādas skaidras norādes uz šī pienākuma spēkā esamības laikā ierobežojumu, Pamatlēmuma 15. panta 1. punktā ietverto noteikumu nevar interpretēt kā tādu, kas nozīmē, ka pēc Pamatlēmuma 17. pantā noteikto termiņu beigām izpildes tiesu iestāde vairs nevar pieņemt lēmumu par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi vai ka izpildes dalībvalstij vairs nav pienākuma turpināt tā izpildes procedūru.

38 Šo interpretāciju apstiprina apstāklis, ka Savienības likumdevējs Pamatlēmuma 17. panta 7. punktā ir skaidri paredzējis situāciju, kurā dalībvalsts nevar ievērot šajā 17. pantā noteiktos termiņus, neparedzot, ka izpildes tiesu iestāde vairs nevar pieņemt lēmumu par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi vai ka pienākums turpināt Eiropas apcietināšanas ordera izpildes procedūru šajā gadījumā būtu izbeidzies. Pamatlēmuma 17. panta 7. punktā turklāt ir minēta viena vai vairāku "izpildes kavējumu" rašanās, tādējādi norādot, ka Savienības likumdevējs uzskatīja, ka situācijā, kad šie termiņi nav ievēroti, Eiropas apcietināšanas ordera izpilde tiek atlikta, nevis izbeigta.

39 Turklāt pretēja Pamatlēmuma 15. panta 1. punkta interpretācija nebūtu saderīga ar tā 17. panta 5. punktu. Šajā pēdējā minētajā tiesību normā ir noteikts, ka izpildes tiesu iestādei ir jānodrošina, lai materiālie nosacījumi, kas ir nepieciešami faktiskai pieprasītās personas nodošanai, būtu izpildīti līdz pat galīgā lēmuma par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi pieņemšanai, neierobežojot laikā šī pienākuma spēkā esamību un it īpaši neparedzot, ka tas izbeidzas pēc Pamatlēmuma 17. pantā paredzēto termiņu beigām. Tam, ka šis pienākums saglabājas, šādā gadījumā ir nozīme tikai tad, ja izpildes tiesu iestādei ir pienākums pieņemt lēmumu par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi pēc šo termiņu beigām.

40 Turklāt Pamatlēmuma 15. panta 1. punkta interpretācija, saskaņā ar kuru izpildes tiesu iestādei pēc minēto termiņu beigām vairs nav jāpieņem lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, varot apdraudēt Pamatlēmumā izvirzīto mērķi paātrināt un vienkāršot tiesu iestāžu sadarbību, jo šī interpretācija var likt izsniegšanas dalībvalstij izdot otru Eiropas apcietināšanas orderi, lai Pamatlēmumā paredzētajos termiņos varētu īstenot jaunu nodošanas procedūru.

41 Tādējādi, novēršot to, ka Eiropas apcietināšanas orderu sekas tiek vājinātas un ka kavēšanās šo orderu izpildē izraisa sarežģītāku procedūru īstenošanu, Pamatlēmuma 15. un 17. panta interpretācija, saskaņā ar kuru lēmumu par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi var pieņemt arī pēc pēdējā minētajā pantā noteikto termiņu beigām, tikai atvieglo pieprasīto personu nodošanu atbilstoši Pamatlēmuma 1. panta 2. punktā paredzētajam savstarpējās atzīšanas principam, kas ir būtiska šī lēmuma norma (pēc analoģijas skat. spriedumus *Wolzenburg*, C-123/08, EU:C:2009:616, 59. punkts, un *West*, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, 62. punkts). Turklāt pretēja Pamatlēmuma 15. un 17. panta interpretācija varot sekmēt novilcinošas darbības, kuru mērķis ir radīt šķēršļus Eiropas apcietināšanas orderu izpildei.

42 No iepriekš izklāstītā izriet, ka tas vien, ka ir beigušies Pamatlēmuma 17. pantā noteiktie termiņi, nevar izpildes dalībvalsti atbrīvot no tās pienākuma turpināt Eiropas apcietināšanas ordera izpildes procedūru un pieņemt lēmumu par tā izpildi.

Par pieprasītās personas turēšanu apcietinājumā

43 Saskaņā ar Pamatlēmuma 12. panta noteikumiem izpildes tiesu iestāde lemj, vai, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, apcietinātajai personai ir jāpaliek apcietinājumā saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām. Šajā pantā arī ir precizēts, ka jebkurā brīdī ir iespējama šīs personas provizoriska atbrīvošana saskaņā ar šīs valsts tiesībām, ar nosacījumu, ka minētās valsts kompetentā iestāde veic visus pasākumus, ko tā uzskata par vajadzīgiem, lai novērstu minētās personas bēgšanu.

44 Jākonstatē, ka šajā pantā vispārīgi nav paredzēts, ka pieprasītās personas turēšana apcietinājumā būtu paredzēta tikai precīzās laika robežās, ne arī īpaši tas, ka tā būtu izslēgta pēc Pamatlēmuma 17. pantā paredzēto termiņu beigām.

45 Tāpat arī, lai gan Pamatlēmuma 12. pantā ar zināmiem nosacījumiem ir pieļauta iespēja provizoriski atbrīvot, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, apcietināto personu, tajā nav paredzēts, ka pēc Pamatlēmuma 17. pantā paredzēto termiņu beigām izpildes tiesu iestādei būtu pienākums īstenot šādu atbrīvošanu vai *a fortiori* vienkāršu šīs personas atbrīvošanu.

46 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka nevienā citā Pamatlēmuma tiesību normā nav paredzēti šāda veida pienākumi.

47 Pretēji Pamatlēmuma 23. panta 5. punktam, kurā ir paredzēts, ka pēc pieprasītās personas nodošanai paredzēto termiņu beigām pēc lēmuma par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi pieņemšanas šī persona tiek atbrīvota, ja tā joprojām atrodas apcietinājumā, Pamatlēmuma 17. pants neparedz saikni starp minētās personas atbrīvošanu un šī lēmuma pieņemšanai paredzēto termiņu beigām.

48 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Pamatlēmuma 17. panta 2. un 3. punktā ir paredzēts, ka lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi "būtu jāpieņem" norādītajos termiņos, un tā 4. punktā ir paredzēts, ka šos termiņus "var pagarināt", lai gan Pamatlēmuma 23. panta 5. punktā apstiprinošākā formā ir noteikts, ka pieprasīto personu "atbrīvo", ja pēc šajā pantā paredzēto termiņu beigām tā joprojām atrodas apcietinājumā.

49 Turklāt, runājot par šo atšķirību starp Savienības likumdevēja paredzētajām sekām, kas ir saistītas attiecīgi ar Pamatlēmuma 17. un 23. pantā noteikto termiņu beigām, var norādīt, ka Komisijas priekšlikumā, kura rezultātā tika pieņemts Pamatlēmums (COM(2001) 522, galīgā redakcija), pretēji bija paredzēts, ka pieprasītā persona obligāti ir jāatbrīvo gan pēc to termiņu beigām, kas attiecas uz lēmuma par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi pieņemšanu, gan pēc nodošanai paredzēto termiņu beigām.

50 Turklāt, ciktāl no šī sprieduma 34.–42. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka Eiropas apcietināšanas ordera izpildes procedūra ir jāturpina arī pēc Pamatlēmuma 17. pantā noteikto termiņu beigām, vispārīgs beznosacījumu pienākums šo personu provizoriski atbrīvot vai *a fortiori* vienkārši atbrīvot pēc šo termiņu beigām vai, ja kopējais pieprasītās personas apcietinājuma laikposms pārsniedz minētos termiņus, varētu ierobežot ar Pamatlēmumu ieviestās nodošanas sistēmas efektivitāti un tādējādi radīt šķērsli tajā izvirzīto mērķu sasniegšanai.

51 Visbeidzot ir jānorāda, ka Pamatlēmuma 26. panta 1. punktā ir paredzēts, ka visus apcietinājuma termiņus, kas ir izciesti Eiropas apcietināšanas ordera izpildes rezultātā, izsniegšanas dalībvalsts ieskaita kopējā brīvības atņemšanas laikā, kurš būtu jāizcieš izsniegšanas dalībvalstī, šādā veidā nodrošinot, ka visi apcietinājuma laikposmi, pat tie, kas izriet no iespējamas turēšanas apcietinājumā pēc Pamatlēmuma 17. pantā paredzēto termiņu beigām, tiks pienācīgi ņemti vērā, izpildot brīvības atņemšanas sodu izsniegšanas dalībvalstī.

52 No tā izriet, ka Pamatlēmuma 12. pants, kas aplūkots kopā ar tā 17. pantu, ir interpretējams tādējādi, ka tas principā pieļauj, ka izpildes tiesu iestāde pieprasīto personu tur apcietinājumā atbilstoši izpildes dalībvalsts tiesībām pēc Pamatlēmuma 17. pantā noteikto termiņu beigām, pat ja kopējais šīs personas aizturēšanas laikposma ilgums pārsniedz šos termiņus.

53 Tomēr Pamatlēmuma 1. panta 3. punktā ir skaidri atgādināts, ka tas negroza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti LES 6. pantā un atspoguļoti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (turpmāk tekstā – "Harta"), proti, pienākumu, kas turklāt attiecas uz ikvienu dalībvalsti – gan izsniegšanas dalībvalsti, gan izpildes dalībvalsti (šajā ziņā skat. spriedumu *F.*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 40. un 41. punkts).

54 Tādējādi Pamatlēmuma 12. pants ir interpretējams saskaņā ar Hartas 6. pantu, kurā ir paredzēts, ka ikvienam ir tiesības uz personas brīvību un drošību.

55 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Hartas 52. panta 1. punktā ir pieļauts, ka tās 6. pantā nostiprināto tiesību izmantošanai var tikt noteikti ierobežojumi, ciktāl šie ierobežojumi ir noteikti tiesību aktos, tajos ir respektēta minēto tiesību un brīvību būtība un, ievērojot samērīguma principu, tie ir nepieciešami un patiešām atbilst vispārējas nozīmes mērķiem, ko ir atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības (šajā ziņā skat. spriedumu *Volker und Markus Schecke* un *Eifert*, C-92/09 un C-93/09, EU:C:2010:662, 50. punkts).

56 Turklāt no Hartas 52. panta 3. punkta izriet, ka, ciktāl tajā ir ietvertas tiesības, kas atbilst ECPAK garantētajām tiesībām, tiesību nozīme un apjoms ir tāds pats kā minētajā Konvencijā noteiktajām tiesībām. Hartas 53. pantā ir piebilde šajā ziņā, ka nekas no šajā Hartā noteiktā nav interpretējams kā tāds, kas ierobežo vai negatīvi ietekmē tiesības, kuras atzītas ECPAK (spriedums *Volker und Markus Schecke* un *Eifert*, C-92/09 un C-93/09, EU:C:2010:662, 51. punkts).

57 No Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras, kas attiecas uz ECPAK 5. panta 1. punkta f) apakšpunktu, kurš attiecas uz izdošanas procedūrām, izriet, ka tikai šādas procedūras norise pamato brīvības atņemšanu, kas ir pamatota ar šo pantu, un ka tādējādi, ja procedūra netiek īstenota ar vajadzīgo rūpību, turēšana apcietinājumā vairs nav pamatota (it īpaši skat. ECT spriedumus *Quinn* pret Franciju, 1995. gada 22. marts, A sērija, Nr. 311, 48. punkts, kā arī *Gallardo Sanchez* pret Itāliju, Nr. 11620/07, 40. punkts, *CEDH-2015*).

58 Tādējādi, tā kā Eiropas apcietināšanas ordera izdošana nevar pamatot pieprasītās personas turēšanu apcietinājumā laikposmā, kura kopējais ilgums pārsniedz šī ordera izpildei vajadzīgo laiku, izpildes tiesu iestāde var nolemt šo personu paturēt apcietinājumā saskaņā ar Hartas 6. pantu tikai, ciktāl Eiropas apcietinājuma ordera izpildes procedūra ir tikusi īstenota pietiekami rūpīgi, un tādējādi, ja apcietinājuma ilgums nav pārmērīgs.

59 Lai pārliecinātos, ka tas tā ir, izpildes tiesu iestādei ir jāveic konkrēta attiecīgās situācijas pārbaude, ņemot vērā visus attiecīgos apstākļus, lai novērtētu procedūras ilguma pamatojumu, it īpaši iespējamo attiecīgo dalībvalstu iestāžu pasivitāti un attiecīgā gadījumā pieprasītās personas vainojamību šajā procedūras ilgumā. Jāņem vērā arī sods, kam ir pakļauta šī pati persona vai kas tai ir piespriests saistībā ar faktiem, kuri pamatoja Eiropas apcietināšanas ordera izdošanu, kas attiecas uz pieprasīto personu, kā arī bēgšanas riska pastāvēšana.

60 Šajā kontekstā apstāklim, ka pieprasītā persona ir tikusi turēta apcietinājumā laikposmā, kura kopējais ilgums lielā mērā pārsniedz Pamatlēmuma 17. pantā noteiktos termiņus, arī ir nozīme, ciktāl šie termiņi principā ir pietiekami, ņemot vērā savstarpējas atzīšanas principa būtisko nozīmi ar Pamatlēmumu ieviestajā sistēmā, lai izpildes tiesu iestāde veiktu pārbaudes pirms Eiropas apcietināšanas ordera izpildes un pieņemtu lēmumu par šī ordera izpildi.

61 Katrā ziņā, ja izpildes tiesu iestāde šī sprieduma 58.–60. punktā minētās pārbaudes beigās secina, ka tai ir jāizbeidz pieprasītās personas turēšana apcietinājumā, tai saskaņā ar Pamatlēmuma 12. pantu un 17. panta 5. punktu šīs personas provizoriskā atbrīvošana ir jāpapildina ar jebkādiem pasākumiem, ko tā uzskata par vajadzīgiem, lai novērstu tās bēgšanu un nodrošinātu, ka materiālie nosacījumi, kas ir nepieciešami faktiskai tās nodošanai, būtu izpildīti tikmēr, kamēr nav pieņemts neviens galīgs lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.

62 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, pirmkārt, ka Pamatlēmuma 15. panta 1. punkts un 17. pants ir interpretējami tādējādi, ka pēc šajā 17. pantā noteikto termiņu beigām izpildes tiesu iestādei joprojām ir pienākums pieņemt lēmumu par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.

63 Otrkārt, Pamatlēmuma 12. pants, kas aplūkots kopā ar tā 17. pantu un Hartas 6. pantu, ir interpretējams tādējādi, ka šādā situācijā tas pieļauj turēt pieprasīto personu apcietinājumā saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām, pat ja kopējais šīs personas turēšanas apcietinājumā laikposma ilgums pārsniedz šos termiņus, ja vien šis ilgums nav pārmērīgs, ņemot vērā pamatlietā īstenotās procedūras īpatnības, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai. Ja izpildes tiesu iestāde nolemj izbeigt minētās personas turēšanu apcietinājumā, šai iestādei ir pienākums tās provizorisko atbrīvošanu papildināt ar jebkādiem pasākumiem, ko tā uzskata par vajadzīgiem, lai novērstu tās bēgšanu un nodrošinātu, ka materiālie nosacījumi, kas ir nepieciešami faktiskai tās nodošanai, būtu izpildīti tikmēr, kamēr nav pieņemts neviens galīgs lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.

Par tiesāšanās izdevumiem

64 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, kas grozīts ar Padomes 2009. gada 26. februāra Pamatlēmumu 2009/299/TI, 15. panta 1. punkts un 17. pants ir interpretējami tādējādi, ka pēc šajā 17. pantā noteikto termiņu beigām izpildes tiesu iestādei joprojām ir pienākums pieņemt lēmumu par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.

Minētā Pamatlēmuma 12. pants, kas aplūkots kopā ar tā 17. pantu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 6. pantu, ir interpretējams tādējādi, ka šādā situācijā tas pieļauj turēt pieprasīto personu apcietinājumā saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām, pat ja kopējais šīs personas turēšanas apcietinājumā laikposma ilgums pārsniedz šos termiņus, ja vien šis ilgums nav pārmērīgs, ņemot vērā pamatlietā īstenotās procedūras īpatnības, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai. Ja izpildes tiesu iestāde nolemj izbeigt minētās personas turēšanu apcietinājumā, šai iestādei ir pienākums tās provizorisko atbrīvošanu papildināt ar jebkādiem pasākumiem, ko tā uzskata par vajadzīgiem, lai novērstu tās bēgšanu un nodrošinātu, ka materiālie nosacījumi, kas ir nepieciešami faktiskai tās nodošanai, būtu izpildīti tikmēr, kamēr nav pieņemts neviens galīgs lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.

[Paraksti]